

Klíma, Michal – Outlý, Jan a kol. *Volby do Evropského parlamentu 2009. Vybrané otázky přípravy, průběhu výsledků voleb.* Plzeň: Nakladatelství a vydavatelství Aleš Čeněk, 2010, 128 s., ISBN: 978-80-7380-317-9.

Kamil Švec¹

Text byl zpracován v rámci SVV č. 265 502 „Problémy legitimacy politického rozhodování na počátku 21. století“, realizovaného na IPS FSV UK v Praze.

Publikace „*Volby do Evropského parlamentu 2009. Vybrané otázky přípravy, průběhu a výsledků voleb*“ vyšla již v roce 2010, přesto i v roce 2012 si zaslouží pozornost a je třeba jí věnovat krátkou recenzi. Předkládaná relativně útlá kolektivní monografie otevírá několik témat, která jsou pro volby do Evropského parlamentu charakteristická. Čtenáři se tak do ruky dostává text, jenž shrnuje poznatky, výsledky a informace, kterými se volby vyznačovaly. Autorský kolektiv je tvořen editory Michalem Klímou a Janem Outlým z Metropolitní univerzity Praha, zbývající autoři působí na Univerzitě Palackého v Olomouci (Pavel Šaradín a Alžběta Králová), ve státní správě (Karel Vít) či v Institutu pro Evropskou politiku EUROPEUM (Lukáš Pachta). Vždy, když se autoři ve svých pracích zaměřují na „vybrané otázky“, je třeba se dostatečně soustředit na správnost či opodstatněnost volby jednotlivých okruhů a zpracovaných témat a ptát se, není-li výběr spíše náhodný. V jednotlivých kapitolách autoři pojednávají o problematice, které se odborně dlouhodobě věnují, čímž se tak otevírá prostor pro kvalitní uchopení tématu. Je však nutné konstatovat, že ne všechny kapitoly jsou dostatečně vyvážené a tedy i „výběr otázek“ mohl být propracovanější.

První kapitola, „Evropský parlament jako aktér v systému institucí Evropské unie“, je takřka povinná. Je kapitolou přehledovou, seznamující čtenáře se stručným historickým vývojem instituce. Ještě stručněji se pak zaměřuje na horizontální dělbu moci a pozici Evropského parlamentu (EP) v jejím rámci. Svým zaměřením slibuje hlubší a analytější vhléd kapitola „Politický význam voleb do Evropského parlamentu v ČR“. Tato velmi dobře shrnuje nálady ve společnosti před volbami, které se zrcadlí v jednotlivých politických štěpeních. V jejích zbývajících sekcích jsou uvedeny výsledky voleb s dalšími statistikami, čímž se kapitola též stává převážně deskriptivní. Sekce věnující se volební kampani přináší některé zajímavé poznatky a postřehy, bohužel se však překrývá s kapitolou čtvrtou, která se zaměřuje na stejnou

¹ PhDr. Kamil Švec působí na katedře politologie, Institut politologických studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Kontakt: svec@fsv.cuni.cz.

problematiku. Je škoda, že tato čtvrtá kapitola („Volební kampaň ve volbách do Evropského parlamentu v ČR. Analýza kampaně ODS“) se zaměřuje pouze na techniky kampaně Občanské demokratické strany. Srovnání s kampaněmi dalších kandidujících subjektů prakticky absentuje, a také v tomto ohledu můžeme publikaci vidět spíše jako neodůvodněně selektivní. Pozitivním rysem *Voleb do Evropského parlamentu* je skutečnost, že patří mezi ty české knihy, v nichž je grafika tištěna v barvě – vhodné se to jeví zejména v této kapitole; u jednotlivých volebních a stranických log je barevný tisk téměř nezbytností.

Více přehledový než odborný charakter má i kapitola pátá. Bohužel i ta je spíše souhrnem volebních výsledků než analýzou politických dopadů. Z hlediska odborného má největší přínos kapitola třetí, „Navrhování a výběr kandidátů ve volbách do EP v ČR“. Autor Jan Outlý se tématem dlouhodobě zabývá a společně s Lukášem Linkem ze Sociologického ústavu AV ČR na toto téma již v roce 2005 publikovali odborný článek. Své poznatky tak rozšiřuje o nová data, čímž vzniká původní text, jenž má vlastní přidanou hodnotu a není pouhým souhrnem více či méně známých faktů.

Shrneme-li publikaci jako celek, je bezesporu přínosem české politologii, bohužel však spíše z pohledu informativního než odborně inovativního. Její čtenář si může utvořit představu o volbách do Evropského parlamentu v roce 2009, jsou mu představena společenská štěpení, jež měla v těchto volbách určující roli, dále jsou nastíněna témata, jež se v kampani vyskytovala, i přehledové seznamy výsledků. Z hlediska odborného však publikaci vyšší přidaná hodnota chybí a kniha v tomto směru až na výjimky zcela selhává. V Úvodu spolueditor Michal Klíma nastiňuje otázku voleb druhého řádu a motivace voličů se takových voleb účastnit a rozhodovat v nich. Je velká škoda, že toto téma nebylo více rozvinuto. Publikací, které by se podrobněji volbami do EP v ČR zabývaly z pohledu *second-order elections*, v českém odborném prostředí není mnoho, a s politováním je třeba konstatovat, že autoři tento prostor nevyužili.

Je nutné upozornit ještě na jeden nešvar této publikace. Z hlediska redaktorské práce vykazuje monografie závažné nedostatky v množství překlepů, z textu vypadlých slov či dokonce využívání různých citačních norem v jednotlivých kapitolách.

Závěrem je tedy možné konstatovat, že publikace má svůj informační význam. Odborníka, který však nehledá jen souhrnné výsledky, ale který chce proniknout hlouběji do problematiky voleb do Evropského parlamentu, publikace příliš neuspokojí. Nastíněná témata jsou jistě zajímavá a snad se dočkáme jejich podrobnějšího rozpracování v souvislosti s některými dalšími volbami.